

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2018

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Dozorčí radou pracoviště projednána dne 25. 4. 2019
Radou pracoviště schválena dne 16. 5. 2019

Zpracovala: PhDr. Hana Mžourková, Ph.D.
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
<http://www.ujc.cas.cz>

Fotografie s. 7, 9, 10, 13, 15, 19 © Petr Janžura; s. 18 © Martin Prošek

OBSAH

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	6
a) Výchozí složení orgánů pracoviště	6
b) Změny ve složení orgánů	7
c) Informace o činnosti orgánů	7
II. Informace o změnách zřizovací listiny	8
III. Hodnocení hlavní činnosti	8
1. Hlavní vědecká činnost pracoviště	8
a) Shrnutí vědecké činnosti	8
b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)	11
c) Tuzemské vědecké akce	13
d) Infrastruktura	13
e) Popularizace	14
2. Spolupráce s vysokými školami	16
3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty	16
4. Mezinárodní spolupráce	17
IV. Hodnocení další a jiné činnosti	18
V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	19
VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	19
VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	20
VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	20
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	20
X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	21
Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu	22
Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu	22
Příloha 3: Projekty a granty	23
Příloha 4: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem	24

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **PhDr. Martin Prošek, Ph.D.**

jmenován s účinností od 1. 10. 2016.

Rada pracoviště zvolena dne 16. 1. 2017 (s funkčním obdobím od 19. 2. 2017):

předseda: **doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc.**, ÚJČ AV ČR

místopředseda: **Mgr. Vít Boček, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR

členové: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D., Univerzita Karlova, Praha
prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen
Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR
doc. Dr. Phil. Markus Giger, Univerzita Karlova, Praha
Mgr. Martin Havlík, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR
doc. Mgr. Pavel Kosek, Ph.D., Masarykova univerzita, Brno
PhDr. Hana Mžourková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, ÚJČ AV ČR
PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR
Mgr. Barbora Štěpánková, Ph.D., ÚJČ AV ČR

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2017 ve složení:

předseda: **prof. PhDr. Pavel Janoušek, DSc.**, ÚČL AV ČR

místopředseda: **PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR

členové: PhDr. Jiří Beneš, FLÚ AV ČR
prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc., ARÚ AV ČR

b) Změny ve složení orgánů

V roce 2018 k žádným změnám ve složení orgánů nedošlo.

c) Informace o činnosti orgánů**Ředitel**

Ředitel ve svém funkčním období vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR se zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání. Věnoval se i problematice možností dislokace pražské části ÚJČ AV ČR.

Rada pracoviště

Rada ÚJČ AV ČR zasedala 1. 2. 2018, 3. 5. 2018, 11. 10. 2018 a 13. 12. 2018. Projednala a schválila výroční zprávu ÚJČ za rok 2017, schválila návrh rozpočtu na r. 2018 a střednědobý výhled rozpočtu na roky 2019 a 2020. Vzala na vědomí účetní závěrku a zprávu auditora za rok 2017, schválila úpravu organizačního řádu ÚJČ a aktualizaci přílohy vnitřního mzdového předpisu. Vzala na vědomí informace ředitele o vývoji situace v otázce dislokace ÚJČ a kabinetu studia jazyků a informace o vývoji jednání týkajícího se budovy Washingtonova 21. Zajímala se o průběh a organizaci prací na Akademickém slovníku současné češtiny a o situaci v oddělení současné lexikologie a lexikografie. Doporučila řediteli ustavení redakčního kruhu pro Akademický slovník současné češtiny. Usnesení z jednání Rady ÚJČ AV ČR jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/rada-ujc/>.

Dozorčí rada

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR zasedala 28. 3. 2018 a 15. 11. 2018. Projednala a vzala na vědomí výroční zprávu o činnosti ÚJČ AV ČR za r. 2017, informace o účetní závěrce a zprávu auditora o ověření účetní závěrky ÚJČ za r. 2017. Vzala na vědomí návrh rozpočtu ÚJČ a výhledy financování do r. 2020, informace o činnosti ÚJČ v r. 2018 včetně informací o dislokaci ÚJČ a o jednání ředitele s pracovníky ÚZSVM. Určila auditorskou firmu 22HLAV, s. r. o., pro ověření účetní závěrky ÚJČ AV ČR za r. 2018. Udělila písemný souhlas k uzavření nájemní smlouvy pro objekt Hyberská 1000/8, v níž je ÚJČ AV ČR nájemcem. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady za r. 2017 a vyjádřila se k manažerským schopnostem ředitele ÚJČ ve vztahu k pracovišti. Usnesení z jednání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/dozorci-rada/>.

Ředitel ÚJČ Martin Prošek

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2018 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

1. Hlavní vědecká činnost pracoviště

a) Shrnutí vědecké činnosti

Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu dalších jazyků. Vědecká činnost je soustředěna jednak do ústavních úkolů jednotlivých oddělení, jednak do grantových projektů.

V roce 2018 byl dokončen grantový projekt GA ČR řešený v dialektologickém oddělení (**Odras života našich předků v mizejících slovech**). Čtyři grantové projekty byly uzavřeny s odkladem hodnocení závěrečné zprávy, z toho dva projekty v oddělení vývoje jazyka: **Orthographia Bohemica a náměšťská mluvnice (filologická analýza a kritická edice)**, **Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období** – projekt na podporu excelence v základním výzkumu; v etymologickém oddělení projekt **Fonologie českých anglicismů** a v oddělení gramatiky **Příčiny vidové nepárovosti v češtině**.

Započala práce na nově získaných projektech – v etymologickém oddělení na projektu **Staroslověnské dědictví v staré češtině** a v oddělení stylistiky a sociolingvistiky na projektu **Míšení žánrů, stylů a diskurzů v současné české veřejné komunikaci**, které jsou financovány Grantovou agenturou ČR. V 1. veřejné soutěži programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA uspěl v únoru 2018 projekt s názvem **Publish and Flourish: Podpora publikační činnosti doktorandů a školitelů**, na němž se jako spoluřešitel podílí kabinet studia jazyků (hlavním řešitelem je Vysoká škola báňská – TU Ostrava). V témže roce se na projektu začalo pracovat. Pokračovaly práce i na dalších grantových projektech získaných v předešlých letech (viz příloha 3) a rovněž probíhala činnost ve dvou dlouhodobých projektech řešených v rámci mezinárodní vědecké spolupráce: **Slovanském jazykovém atlasu** a **Evropském jazykovém atlasu**.

Ve veřejné soutěži Grantové agentury České republiky pro rok 2019 uspěly dva projekty ÚJČ: první podávalo oddělení vývoje jazyka pod názvem **Čeština Daniela Adama z Veleslavína**, druhý projekt oddělení stylistiky a sociolingvistiky pod názvem **Podíl syntaktických, prozodických a neverbálních prostředků na sekvenčním utváření rozhovorů v češtině**. Ve 2. veřejné soutěži programu ÉTA na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu byly podpořeny dva projekty, na kterých se bude od r. 2019 v roli spoluřešitele podílet Ústav pro jazyk český AV ČR. Jsou to **Lexikálně-sémantická databáze češtiny** (hlavním řešitelem je Filozofická fakulta UK Praha) a **Webový pravopisný, gramatický a typografický korektor pro český jazyk** (hlavním řešitelem je Filozofická fakulta MU Brno).

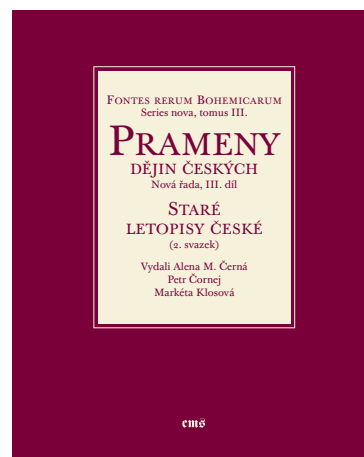
V oddělení vývoje jazyka vznikly dvě významné monografie, první je **Výklad Mikuláše Lyry na evangelium sv. Matouše**, která přináší kritickou edici staročeského textu doplněnou o lexikální varianty pěti staročeských biblí, další je druhý svazek rozsáhlého souboru kronikářských záznamů **Staré letopisy české**, který vyšel v rámci obnovené řady Fontes rerum Bohemicarum.

Pokračovalo zpracovávání staročeského lexika v **Elektronickém slovníku staré češtiny**, do něhož byla zapojena hesla s náslovím M; o další tisíce záznamů byla doplněna **Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny**.

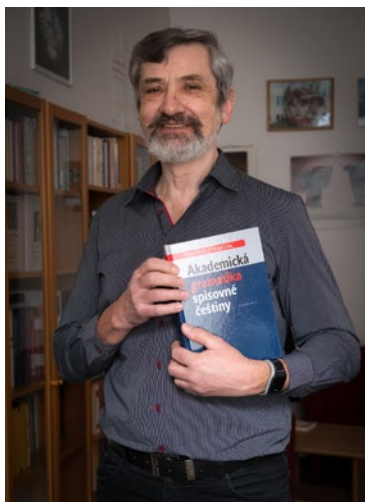
Prostřednictvím **Vokabuláře webového**, <http://vokabular.ujc.cas.cz/>, byla zveřejněna elektronická edice slovníku **Nomenclator omnium rerum propria nomina tribus linguis – Latina, Boiémica et Germanica – explicata continens** Daniela Adama z Veleslavína, v téže internetové aplikaci pro výzkum starší češtiny bylo publikováno jedenadvacet nových edic, mj. staročeská **Spravovna** Pavla Žídka nebo skladba **Když čas přijde dni súdnému** z 2. poloviny 15. století, dále **Těhotných žen a porodných bab ruoženná zahrádka** z roku 1588 či Komenského **Kancionál** z roku 1659. Ve Vokabuláři bylo zveřejněno i vůbec první vydání kompletního přepisu nejstaršího dochovaného rukopisu **Staročeského pasionálu** z poslední třetiny 14. století a podrobný popis traktátu **Ortographia Bohemica** a tzv. **náměšťské mluvnice**.

Vyšel **19. sešit Etymologického slovníku jazyka staroslověnského**, který vytvořilo etymologické oddělení. Zahrnuje etymologické výklady slov z poslední části abecedy (hesla *zakonъ - žbzľъ*). Součástí sešitu je též úplný bibliografický aparát. Kolektiv autorů se následně zaměřil na přípravu slovníků rejstříků, které budou obsahovat veškerý lexikální materiál uvedený v heslech všech devatenácti sešitů ESJS. Tím bude práce na tomto generačním projektu završena. Pracovníci etymologického oddělení vydali ještě další dvě publikace: Sborník k nedožitým devadesátinám prof. Radoslava Večerky, **Vesper Slavicus**, a sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference Etymologické symposium Brno 2017 věnujících se etymologickému výzkumu češtiny z perspektivy slovanské, indoevropské i obecnělingvistické, který vyšel pod anglickým názvem **Etymological Research into Czech. Proceedings of the Etymological Symposium Brno 2017, 12–14 September 2017**.

V dialektologickém oddělení byla do **Slovníku nářečí českého jazyka**, <http://sncj.ujc.cas.cz/>, který zpracovává celonárodní nářeční slovní zásobu včetně frazeologie z období posledních 150 let, v roce 2018 doplněna hesla s náslovím Č; pokračovaly práce na písmenu D. Ve **Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku** probíhala revize úseku pod náslovím N–O, zároveň bylo uloženo takřka **6 000** nových karet. Za podpory projektu LINDAT/CLARIN pokračovala práce na vytvoření internetové verze **Českého jazykového atlasu**,

Milena Šipková, vedoucí dialektologického oddělení

František Štícha, vedoucí oddělení gramatiky

<https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/>, s položkami v textové podobě (formát HTML), s rejstříkem a fulltextovým vyhledáváním. Jako výstup z grantového projektu vydali pracovníci oddělení publikaci **Život ve slovech, slova v životě. Procházka labyrintem českých nářečí**.

Pracovníci oddělení stylistiky a sociolingvistiky se autorsky podíleli na připravované monografii o fonologii českých anglicismů (výstup ze stejnojmenného grantového projektu) a odevzdali do tisku dvě publikace: knižní výběr z prací Světlý Čmejrkové **Jazyk a dialog** a kolektivní monografii **Syntax mluvené češtiny**. Revidovali transkribované texty pro novou verzi multimediálního korpusu **DIALOG**.

V oddělení jazykové kultury pokračovala práce na lingvisticky strukturované databázi dotazů pro jazykovou poradnu. Do ostré verze databáze bylo převedeno přes **8 000** anotovaných dotazů. Dále byly připravovány dvě publikace, výběr z díla Ludmily Uhlířové a monografie o postojích k jazyku v jazykově poradenských interakcích (kniha vzniká na materiálu dotazů jazykové poradny). Ve spolupráci s dalšími odděleními ÚJČ bylo také připravováno 2., rozšířené a doplněné vydání **Akademické příručky českého jazyka**.

V oddělení gramatiky vyšel první (dvousvazkový) díl čtyřdílné **Velké akademické gramatiky spisovné češtiny** (VAGSČ). Autoři se v něm věnují charakteristice slovních druhů a výkladu tvoření slov. Současně probíhalo dokončování prací na druhém dílu VAGSČ. Do tisku byl odevzdán **Slovník univerbizátů**, který připravil František Štícha ve spolupráci s Ivanou Kolářovou z Pedagogické fakulty MU.

Lexikografický tým pokračoval v přípravě **Akademického slovníku současné češtiny** s předpokládaným počtem 120–150 tisíc lexikálních jednotek. Probíhaly závěrečné redakční úpravy hesel s náslovím B, s jejichž uveřejněním se počítá na podzim 2019. V pokročilém stupni zpracování jsou hesla s náslovím C a Č, v základním zpracování je většina plánovaných hesel od písmen D a E a část hesel od písmen F a G. Pro databázi neologismů **Neomat**, www.neologismy.cz, bylo zpracováno více než **8 000** hesel.

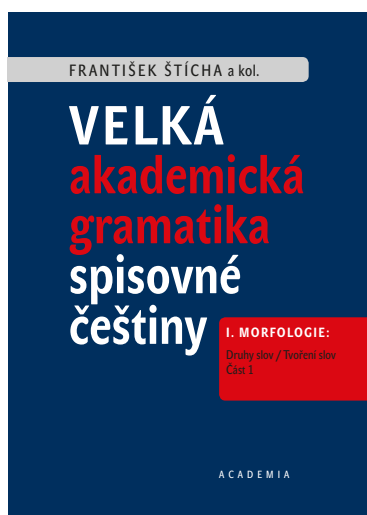
Pracovníci oddělení onomastiky doplnili v roce 2018 do **Slovníku pomístních jmen v Čechách**, <http://spjc.ujc.cas.cz/>, 219 hesel. Rovněž se věnovali znalecké činnosti týkající se osobních jmen, vypracovávali a vystavovali znalecké posudky pro ověřování podob jmen a příjmení, a to z hlediska zákonných ustanovení usměrňujících jejich zápis do osobních dokladů. Od roku 2010, kdy bylo soudní znalectví zařazeno mezi služby poskytované ÚJČ veřejnosti, svědčí vzrůstající počet vypracovávaných posudků o velkém zájmu o tuto činnost: V roce 2010 vydalo oddělení onomastiky **54** posudků, v roce 2016 již **147** a za rok 2018 dokonce **165**.

b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)

- Beneš, M. – Prošek, M. – Smejkalová, K. – Štěpánová, V.: Interaction between language users and a language consulting center: Challenges for language management theory research. In: *The Language Management Approach: A Focus on Research Methodology (Prague Papers on Language, Society and Interaction, 5)*. L. Fairbrother – J. Nekvapil – M. Sloboda (eds.), Berlín: Lang, 2018, s. 119–140.
- Boček, V.: The etymology of the Slavonic name for ermine (*Mustela erminea*) I: Material and existing theories. *Studia Linguistica Universitatis Iagellonicae Cracoviensis*, 135 (3), 2018, s. 161–170.
- Černá, A. M.: Thámův Veleslavinův nomenklátor. *Naše řeč*, 101 (3), 2018, s. 158–175.
- Duběda, T.: N+N Borrowings from English: A New Stress Pattern in Czech? In: *Proceedings of the 9th International Conference on Speech Prosody*. K. Klessa – J. Bachan – M. Wagner – M. Karpiński – D. Śledziński (eds.), Poznań: Adam Mickiewicz University Poznań, 2018, s. 90–93.
- *Etymological Research into Czech: Proceedings of the Etymological Symposium Brno 2017, 12–14 September 2017, Brno (Studia etymologica Brunensia 22)*. I. Janyšková – H. Karlíková – V. Boček (eds.), Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2017. 470 s. ISBN 978-80-7422-619-9.
- *Etymologický slovník jazyka staroslověnského 19: zakonъ - žbzľь Bibliografický aparát* / Hl. red. Ilona Janyšková, red. kruh Václav Blažek, Václav Čermák, Ilona Janyšková, Žofie Šarapatková, sekretář red. Vít Boček, autoři hesel Aleš Bičan, Vít Boček, Ilona Janyšková, Helena Karlíková, Petr Malčík, Žofie Šarapatková, Jana Villnow Komárková, Bohumil Vykypěl. Brno, Tribun EU 2018. s. 1123–1164, 1–80 ISBN 978-80-263-1501-8.
- Hoffmannová, J.: Heterogenost jako stylová charakteristika mluvených dialogů (Mluvení s dětmi, o dětech, za děti). *Slavia*, 87, (1/3), 2018, s. 109–125.
- Jílková, L.: Slovní spojení až tak v současné mluvené češtině. *Korpus – gramatika – axiologie*. (17), 2018, s. 23–40.
- Karlíková, H.: Zur Herkunft einiger altkirchenslavischer mit po- präfigierter Substantive und ihr Schicksal in den slavischen Sprachen. *Anzeiger für Slavische Philologie*, 45 (1), 2018, s. 29–40.
- Kloferová, S. – Šipková, M. (a kol.): *Život ve slovech, slova v životě*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2018. 212 s. ISBN 978-80-7422-657-1.
- Kopecký, J.: Argumentace v jazykové interakci. *Slovo a slovesnost*, 79 (4), 2018, s. 322–344.

- Mrázková, K.: The Focus Group discussion as a source of data for language management research: Discussing the use of non-standard language on television. In: *The Language Management Approach: A Focus on Research Methodology. (Prague Papers on Language, Society and Interaction, 5)*. L. Fairbrother – J. Nekvapil – M. Sloboda (eds.), Berlín: Lang, 2018, s. 329–345. ISBN 978-3-631-65042-4.
- Mrázková, K. – Homoláč, J.: Dosavadní výzkum oprav a zvláště sebeoprav jako inspirace pro výzkum syntaxe mluvené češtiny. *Slovo a slovesnost*, 79 (2), 2018, s. 141–156.
- Nejedlý, P.: České raněnovověké organologické názvosloví (hudební nástroje ve veleslavínských slovnících). *Listy filologické*, 141 (1–2), 2018, s. 131–157.
- Nekvapil, J. – Sherman, T.: Managing superdiversity in multinational companies. In: *The Routledge Handbook of Language and Superdiversity*. A. Creese – A. Blackledge (eds.), Oxford: Taylor & Francis, 2018, s. 329–344. ISBN 9781138905092.
- Oloff, F. – Havlík, M.: An initial description of syntactic extensions in spoken Czech. *Pragmatics*, 28 (3), 2018, s. 361–390.
- Özörencik, H.: Family language management in a multilingual setting: The case of Turkish families in Prague. In: *The Language Management Approach, A Focus on Research Methodology (Prague Papers on Language, Society and Interaction, 5)*. L. Fairbrother – J. Nekvapil – M. Sloboda (eds.), Berlín: Lang, 2018, s. 347–368. ISBN 978-3-631-65042-4.
- Nová, J.: Terms Embraced by the General Public: How to Cope with Determinologization in the Dictionary? In: *Lexicography in Global Contexts: Proceedings of XVIII EURALEX International Congress 17.–21. 7. 2018 Ljubljana*. J. Čibej – V. Gorjanc – I. Kosem – S. Krek (eds.), s. 387–398. Publikováno on-line: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/118/211/3000-1>.
- Özörencik, H. – Hromadová, M.: A. Between Implementing and Creating: Mothers of Children with Plurilingual Family Background and the Czech Republic's Language Acquisition Policy. In: *Language Policy and Language Acquisition Planning. Language Policy, Volume 15*. M. Siiner – F. Hult – T. Kupisch (eds.), Cham: Springer 2018, s. 33–54.
- *Staré letopisy české: Východočeská větev a některé související texty*. A. M. Černá – P. Čornej – M. Klosová (eds.), Praha: Filosofia 2018. 48, 681 s. (včetně CD). ISBN 978-80-7007-555-5.
- Štěpánková, B.: The Use of Language Corpora to Process Particles in a Monolingual Dictionary. In: *Proceeding of the Second Workshop on Corpus-Based Research in the Humanities CRH-2*. A. Frank – C. Ivanovic – F. Mambrini – M. Passarotti – C. Sporleder (eds.), Wien: Gerastree, TU Wien, 2018, s. 207–216. ISBN 978-3-901716-43-0.
- Štícha F. (a kol.): *Velká akademická gramatika spisovné češtiny. I. Morfologie: Druhy slov / Tvoření slov. Část 1, 2./Část 1. Část 2*. Praha: Academia 2018. 1148 s. ISBN 978-80-200-2719-1.

- Štícha, F.: Několik poznámek k synonymii a frekvenci příčinných spojek. *Korpus – gramatika – axiologie*, (17), 2018, s. 57–65.
- Veselý, L.: Poznámka k perifrastickému futuru u obouvidových sloves aneb Prezident bude abdikovat. *Naše řeč*, 101 (4), 2018, s. 204–217.
- Vesper Slavicus: *Sborník k nedožitým devadesátinám prof. Radoslava Večerky (Studia etymologica Brunensia, 23)*. P. Malčík (ed.), Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2018. 251 s. ISBN 978-80-7422-620-5.
- *Výklad Mikuláše Lyry na evangelium sv. Matouše: Kritická edice staročeského překladu*. M. Homolková – A. Svobodová (eds.). Praha: Scriptorium 2018. 951 s. ISBN 978-80-88013-76-1.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ je dostupný v databázi ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>).

c) Tuzemské vědecké akce

Oddělení vývoje jazyka ÚJČ se společně s Ústavem pro českou literaturu AV ČR, Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR podílelo na přípravě workshopu **Digitální edice: problémy a perspektivy**, který se uskutečnil 5. března 2018 a účastnilo se jej 35 badatelů. Workshop probíhal v rámci programu Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku (RIDICS).

Pracovníci ÚJČ v roce 2018 přednesli tři přednášky v **Kruhu přátel českého jazyka**, jednu v **Jazykovědném sdružení ČR** a s jednou přednáškou vystoupili v **Kruhu moderních filologů**. Rovněž se podíleli na nejrůznějších seminářích a dalších vystoupeních před odbornou veřejností, například (v listopadu 2018) na odborném semináři **Jazykovědného sdružení ČR** s názvem Soukromá písemná komunikace.

d) Infrastruktura

Knihovna oddělení vědeckých informací ÚJČ, specializovaná na lingvistickou a bohemistickou literaturu, má ve svém fondu téměř **57** tisíc svazků a zhruba **150** titulů aktuálně odebíraných domácích i zahraničních časopisů; roční přírůstek knihovních jednotek činí přibližně **400** titulů. Knihovní fond a další, např. rešeršní služby jsou k dispozici nejen pracovníkům akademických ústavů a studentům, ale i veřejnosti. Bibliografický úsek analyticky zpracovává bohemistickou lingvistickou produkci vycházející v ČR i v zahraničí a v současné době excerpuje více než **400** titulů domácích a zahraničních časopisů. Databáze obsahuje více než **88** tisíc bibliografických záznamů, roční přírůstek činí asi **4,5** tisíce záznamů. Bibliografické příspěvky, čítající několik set záznamů, se pravidelně zasílají do pěti mezinárodních bibliografií. Z bibliografické databáze se rovněž poskytují rešeršní služby.

Oddělení vědeckých informací

ÚJČ dlouhodobě vytváří a veřejnosti zpřístupňuje **internetové informační zdroje** o češtině a obecněji o komunikaci. Na webu ÚJČ jsou k dispozici on-line prohledávatelné **výkladové slovníky češtiny**, a to jak slovníky starší – velký *Příruční slovník jazyka českého* (PSJČ) a střední *Slovník spisovného jazyka českého* (SSJČ), tak novější *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* (SSČ). Do SSJČ a SSČ i do *Akademického slovníku cizích slov* je možné přes konkrétní hesla nahlížet v **Internetové jazykové příručce**. V heslech pod náslovím A je možné vyhledávat v **Akademickém slovníku současné češtiny**. Na webových stránkách ÚJČ je rovněž přístupná elektronická verze **Slovníku afixů užívaných v češtině**, zpracovávající předpony (prefixy) a přípony (sufixy). V roce 2018 byly v elektronické podobě zveřejněny první tři díly **Českého jazykového atlasu** (ČJA), z celkových šesti, které jsou zaměřeny na nářeční slovní zásobu, <https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/>. HTML verze umožňuje pokročilé vyhledávání v hesláři a rejstříku, a to podle zadané položky nebo jazykového dokladu. K nahlédnutí jsou rovněž mapy pravidelných regionálních obměn a výklad o historii dialektologického výzkumu i metodologii zpracování nářečního materiálu v ČJA. Zároveň zůstává přístupná starší verze Českého jazykového atlasu v PDF, <https://cja.ujc.cas.cz/>. V rámci dvou velkých projektů s názvy **Lexiko** a **Vokabulář webových** jsou průběžně zveřejňovány elektronické verze existujících knižních děl a speciální webové aplikace. Webové hnízdo Lexiko kromě výše uvedených jednojazyčných výkladových slovníků PSJČ a SSJČ integruje i hesláře dalších zdrojů (Nová slova v češtině 1 a 2, Slovesa pro praxi, Slovník vazeb a databázi Neomat). Vokabulář webových sdružuje unikátní sbírku pramenů k vývoji češtiny – od textů staro- a středněčeských literárních památek přes digitalizované historické mluvnice a jazykové příručky až k široké škále lexikografických zdrojů, v nabídce jsou rovněž nástroje pro badatele. Významnou součástí Vokabuláře je **Elektronický slovník staré češtiny**. Elementární přehled o české slovní zásobě mezi léty 1500–1780 podává samostatná a svébytná **Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny**. Mezi **onomastické zdroje** náleží Profousův slovník *Místní jména v Čechách* z poloviny 20. století. O nová hesla je průběžně rozšiřován *Slovník pomístních jmen v Čechách* a *Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku*. Speciální **korpusy mluvené češtiny** jsou zastoupeny multimediálním korpusem **DIALOG** a korpusem **MONOLOG**. K dispozici jsou také **Fonologické korpusy češtiny**, které se skládají ze dvou částí, fonologického lexikálního korpusu a fonologického textového korpusu.

ÚJČ vydává **jeden impaktovaný časopis** – *Slovo a slovesnost* (zařazeno mj. do databází ERIH PLUS a SCOPUS, IF 0,226) – a **tři recenzované** – *Naši řeč* (ERIH PLUS), *Acta onomastica* (ERIH PLUS a SCOPUS) a *Korpus – gramatika – axiologie* (viz příloha 4). Na webových stránkách ÚJČ je možné nahlížet do **elektronického archivu** časopisů *Naše řeč* a *Slovo a slovesnost*, časopisy *Acta onomastica* a *Korpus – gramatika – axiologie* přes stránky ÚJČ zpřístupňují archivy svých obsahů.

Kurzy kabinetu studia jazyků využilo v r. 2018 celkem **2 208** posluchačů, z nichž **1 976** bylo zaměstnanců ústavů AV ČR a zbylých **232** bylo z řad veřejnosti, zejména šlo o studenty vysokých škol. Součástí kabinetu studia jazyků je **Centrum akademického psaní**, které se specializuje na pomoc akademikům s odborným psaním a přednášením v angličtině. V roce 2018 prošlo specializovanými kurzy psaní typu **blended learning** **265** posluchačů, z nichž bylo **241** zaměstnanců AV ČR, ostatní posluchače tvořili doktorandi a badatelé z řad veřejnosti. Lektori Centra dále poskytli přes **130** hodin individuálních konzultací k odborným textům v angličtině a odpřednášeli **9** seminářů, jichž se celkově zúčastnilo přes **187** posluchačů.

e) Popularizace

Jazykové poradenství je tradiční a nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ. Již od roku 1936 mají tazatelé možnost obrátit se s dotazem na jazykovou poradnu. Telefonická jazyková poradna je veřejností bohatě využívána, funguje každý všední den a pracovníci oddělení jazykové kultury denně zodpoví **40–50** jazykových dotazů. Jazykové dotazy, které jsou od roku 2016 nahrávány, jsou zároveň důležitým a autentickým zdrojem informací o jazykovém úzu. Dotazy jsou tříděny do lingvisticky strukturované databáze a dále využívány pro

jazykovědné bádání i tvorbu dalších jazykovědných příruček. Kromě běžného telefonického poradenství bylo v roce 2018 vypracováno **63** písemných odpovědí na žádosti o placenou jazykovou expertizu. Doplňkově se na poradenské činnosti podílejí také ostatní oddělení. **Internetová jazyková příručka**, která je v současnosti nejvyhledávanějším elektronickým zdrojem vzniklým v ÚJČ a zároveň cennou pomůckou při jazykovém poradenství, vzdělávání i výuce češtiny, zaznamenala za deset let svého provozu (2009–2018) přes **115 milionů** přístupů a je nejnavštěvovanější webovou stránkou Akademie věd ČR. V roce 2018 průměrný denní počet přístupů přesáhl **52 000**, ve dnech školní docházky byla průměrná návštěvnost přes **65 000** přístupů. Roční návštěvnost této webové aplikace překročila **19 milionů** přístupů. K anglické verzi evidujeme celkem přes **700 000** přístupů, z toho přes **150 000** v roce 2018.

Na okresní a krajské úrovni se pracovníci ÚJČ podílejí na přípravě **Olympiády v českém jazyce**, určené studentům základních a středních škol.

Významnou a nedílnou složkou činnosti ÚJČ je **popularizace češtiny v médiích** – v novinách, časopisech, na internetu a také v televizních a rozhlasových pořadech (např. Česká televize, Český rozhlas, deníky MF Dnes, Právo a jejich internetové verze a další). Popularizační aktivity mají podobu jednotlivých autorských příspěvků nebo rozsáhlejších celků nejrůznějšího charakteru, popřípadě vyjádření pro novináře. Pracovníci ÚJČ přispívají do Lidových novin dvěma pravidelnými jazykovými koutky nazvanými Jazykové okénko a Ztraceni v jazyce, rovněž vytvářejí rubriku o neologismech Slovo; jsou autory jazykových koutků v časopisech Živa, Týdeník Rozhlas, Vesmír a dalších. Dlouhodobá spolupráce probíhá s ČRo Dvojka, kde je již od jara 2016 pravidelně vysílán pořad O původu příjmení, či s ČRo Plzeň, pro nějž pracovníci připravují jazykové koutky a sloupky.

Zaměstnanci ÚJČ pravidelně provádějí školení v rámci seminářů **Základy vědecké práce** pro doktorandy (konané na AV ČR); v rámci projektu Otevřená věda organizují **Školu českého jazyka a literatury pro pedagogy**. Pod hlavičkou tohoto projektu se ÚJČ v roce 2018 připojil k tréninkovému programu pro stážisty ze středních škol. Na dvoudenní konferenci 22.–23. 11., která stáž uzavírala, se svou prezentací v oblasti humanitních a společenských věd zvítězila stážistka Martina Nguyen, jež v ÚJČ absolvovala stáž pod lektorským vedením Tamah Sherman a Heleny Özörencik.

V roce 2018 připravila L. Čizmarová z dialektologického oddělení ÚJČ brožuru pro edici **Věda kolem nás** s názvem Kouzla a čáry v českých nářečích.

ÚJČ tradičně seznamuje veřejnost se svou činností u příležitosti **dne otevřených dveří**, který se koná v rámci **Týdne vědy a techniky AV ČR**. V roce 2018 probíhaly dny otevřených dveří ve třech odděleních

Jazykové poradenství v ÚJČ

v Praze (v Letenské ul. přivítala návštěvníky odd. jazykové kultury a odd. současné lexikologie a lexikografie, ve Valentinské ul. představilo svou práci odd. vývoje jazyka), v Brně se veřejnost mohla seznámit s činností dialektologického oddělení a etymologického odd. V téže době kabinet studia jazyků nabídl zájemcům individuální konzultace k odborným textům v angličtině a během celého Týdne vědy a techniky pracovníci ÚJČ přednesli devět přednášek a kabinet studia jazyků vedl jeden seminář k úvodu do akademického psaní.

Během celého roku ÚJČ pořádá na přání nejrůznějších institucí **přednášky a školení zaměstnanců** – např. pro Evropský parlament, Úřad průmyslového vlastnictví, Dům zahraničních služeb MŠMT, České centrum Berlín či městské úřady. V říjnu a listopadu se uskutečnily semináře pro Institut Bernarda Bolzana.

2. Spolupráce s vysokými školami

Pracovníci ÚJČ se podílejí na výuce na řadě fakult vysokých škol v České republice (FF UK Praha, FSV UK Praha, FHS Praha, FF MU Brno, FF ZČU Plzeň, FPE ZČU Plzeň, FF UP Olomouc, UJEP Ústí nad Labem aj.), na několika vysokých školách jsou členy oborových rad pro doktorské studium, přijímacích komisí a vědeckých rad. Za zimní a letní semestr roku 2018 pracovníci ÚJČ odučili celkem **2 669** hodin, kromě toho vedli nebo posuzovali bakalářské, magisterské a doktorské práce.

Spolupráce s vysokými školami se realizovala též četnými dalšími projekty (viz příloha 3), např. LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum a LINDAT/CLARIN – Výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie – rozšíření repozitáře a výpočetní kapacity společně s Matematicko-fyzikální fakultou UK Praha. V rámci projektu NAKI Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi spolupracuje ÚJČ s Fakultou aplikovaných věd ZČU Plzeň; na projektu Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku se jako spoluřešitel podílí Fakulta elektrotechnická ČVUT Praha a na projektu GA ČR Míšení žánrů, stylů a diskurzů v současné české veřejné komunikaci je spoluřešitelem Filozofická fakulta UK. V rámci centra excelence probíhala spolupráce s Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy (projekt Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období).

3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – zaměstnanci ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy** pro nejrůznější instituce, např. posudky na učebnice češtiny pro střední školy, posudky překladů i původních rukopisů monografií pro různá nakladatelství, expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře,

posudky návrhů grantových projektů pro různé agentury apod. Smluvní spolupráce probíhá také s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), jednak na úrovni přípravy a revize textů, testových úloh a všech přijímacích testů, jednak na úrovni členství ve validační komisi pro státní maturitní zkoušku ze zkušebního oboru Český jazyk a literatura a Český jazyk a literatura pro neslyšící.

S Fakultou humanitních studií UK v Praze spolupracuje ÚJČ na programu Uniprep, kurzu připravujícím mluvčí slovanských jazyků na univerzitní studium v českém jazyce, jehož zadavatelem je obchodní firma AZZI, spol. s r. o.

Pracovníci ÚJČ se pravidelně účastní programu Posilování odborných a jazykových kompetencí, a to jako lektori a členové zkušebních komisí, kteří ověřují úroveň zvládnutí češtiny vyžadovanou pro udělení certifikátu ÚJČ.

Již delší dobu jsou zaměstnanci ÚJČ zapojeni do **monitorovacích sítí** prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá od roku 2006, výsledky hodnocení jsou zveřejňovány na adrese <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/analyza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>). Na základě smluv o poskytování služeb pracovníci ÚJČ spolupracují s Českým rozhlasem, společností PRESCO GROUP a mediální skupinou MAFRA, a. s., a to formou pravidelné konzultační činnosti, workshopů s tvůrci pořadů, redaktory a zpravodaji.

4. Mezinárodní spolupráce

Ústav pro jazyk český byl v roce 2018 hlavním pořadatelem dvou významných akcí mezinárodní účasti a v případě dvou dalších vystupoval jako spolupořadatel. 10. 5. 2018 se v Brně uskutečnilo vědecké setkání **Post meridiem Slavicum**, které etymologické oddělení uspořádalo u příležitosti nedožitých devadesátých narozenin prof. Radoslava Večerky. Setkání se zúčastnilo **60** vědců, z toho **10** ze zahraničí. 13. 9. 2018 se v Praze konala konference **Česká diachronní lexikografie 1968–2018. 50 let Staročeského slovníku**, kterou uspořádalo oddělení vývoje jazyka a již se účastnilo **57** českých i zahraničních vědců. Společně s Filozofickou fakultou Ostravské univerzity se oddělení onomastiky ÚJČ podílelo na přípravě **2. onomastického setkání**, konaného 23. 4.–25. 4. 2018, jehož tématem byla místní jména jako odraz politického vývoje v moderní evropské společnosti 1848–2018. Na setkání vystoupilo **22** tuzemských a **14** zahraničních badatelů. 18.–19. 10. se v Olomouci uskutečnila konference **Komárkova jazykovědná Olomouc – Spisovná čeština a jazyková kultura 2018**, na níž vystoupilo **36** českých a **3** zahraniční badatelé. Spolupořadatelé konference byly tři instituce: Univerzita Palackého v Olomouci, odd. jazykové kultury Ústavu pro jazyk český a Ústav českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

Pokračuje spolupráce v přispívání do **mezinárodních bibliografických databází** zaměřených na lingvistiku. ÚJČ spolupracuje v rámci dvoustranných dohod se zahraničními pracovišti z Velké Británie, USA, Nizozemska a Polska, nově byla navázána spolupráce s Německem (na Slavistické lingvistické bibliografii).

Z **významných zahraničních vědců** navštívili ÚJČ např.:

- doc. dr. Nikolaj Pavlovič Antropov, Centr issledovanij belorusskoj kultury, jazyka i literatury, Nacional'naja akademija nauk, Minsk, Bělorusko
- prof. Dr. Tilman Berger, Slavisches Seminar der Universität Tübingen, Německo
- prof. Neil Bermel, Russian and Slavonic Studies, The University of Sheffield, Velká Británie
- dr. Jarmila Bubíková Moan, Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education, Oslo, Norsko
- prof. dr. Patrick Hanks, the Bristol Centre for Linguistics (BCL, University of the West of England); the Research Institute of Information and Language Processing (RIILP, University of Wolverhampton), Velká Británie
- prof. Pavlo J. Hrycenko, Instytut ukrainskoi movy, Kyjev, Ukrajina
- prof. Mariola Jakubowicz, Instytut slawistyki PAN, Krakov, Polsko
- dr. Katerzyna Jasińska, Pracownia Języka Staropolskiego, Instytut języka polskiego Polskiej akademii nauk, Krakov, Polsko
- prof. Mag. Dr. Stefan Michael Newerkla, Institut für Slawistik der Universität Wien, Rakousko
- prof. Norbert Nübler, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Německo
- prof. Johannes Reinhart, Universität Wien, Rakousko
- dr. Michail N. Sajenko, Institut slavjanovedenija RAN, Moskva, Rusko

Z přednášky prof. Hankse

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. **Kurzy kabinetu studia jazyků** využilo v roce 2018 celkem **231** posluchačů z řad veřejnosti, specializovanými kurzy (typ **blended learning**) **Centra akademického psaní**, působícího v rámci KSJ, prošlo **24** posluchačů z řad veřejnosti. Veškerou tuto činnost provádějí zkušení odborníci, o její vysoké úrovni svědčí i dlouhodobý zájem ze strany přijímajících subjektů.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

Žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření nebyla Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., v předmětném období uložena.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Největším problémem ÚJČ AV ČR, v. v. i., zůstává, že nemá vlastní budovu a jeho činnost probíhá ve čtyřech objektech jiných vlastníků. Od roku 2013 došlo v tomto směru ke zlepšení podmínek pro studium jazyků v rámci kabinetu studia jazyků ÚJČ. Pracoviště se přestěhovalo z budovy ÚČL AV ČR v ul. Na Florenci do budovy v Hybernské 8, Praha 1, která je ve správě SSČ AV ČR. V roce 2018 proběhla další jednání o budově Washingtonova 21, Praha 1, zejména o možnosti získat tuto budovu přímo do vlastnictví ÚJČ. Podmínkou pro pokračování jednání o získání budovy Washingtonova je však vypracování studie využitelnosti budovy a dalších podkladů. Příslušné podklady ÚJČ připravuje, a proto se zatím do konce roku 2018 nepodařilo otázku dislokace ÚJČ uspokojivě vyřešit.

V roce 2018 byla zvažována možnost dočasného umístění kabinetu studia jazyků kvůli plánované rekonstrukci budovy Hybernská 8, Praha 1, do budovy Ústavu informatiky, aby bylo zachováno jeho aktivní působení i po dobu rekonstrukčních prací. Dočasné umístění kabinetu v Ústavu informatiky bude po dohodě s AV realizováno, protože tamější prostory se pro dislokaci kabinetu ukázaly jako vyhovující. Pro tyto účely vznikla architektonická studie a byla získána dotace AV na rekonstrukci příslušných prostor v Ústavu informatiky.

Pohled z budovy ÚJČ v Letenské ulici

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet především v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení a grantových projektů (viz příloha 3).

Seznam ústavních úkolů (a jejich vedoucích):

- Teorie a praxe jazykové kultury včetně jazykového poradenství (PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D.)
- Lingvistika textu a diskurzu, stylistika psané a mluvené češtiny (Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.)
- Diachronní lexikografie a textologie (Mgr. Štěpán Šimek)
- Lexikografie a lexikologie (PhDr. Martin Prošek, Ph.D.)
- Mluvnice současné češtiny (doc. PhDr. František Štícha, CSc.)
- Etymologický slovník jazyka staroslověnského (PhDr. Helena Karlíková, CSc.)
- Výzkum nespisovných útvarů českého národního jazyka (PhDr. Milena Šipková, CSc.)
- Výzkum vlastních jmen (PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D.)
- Bibliografie a knihovnické služby (PhDr. Jana Papcunová)
- Studium a výuka jazyků (PhDr. Eva Škarková)

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR vyplývá, že v této oblasti nemůže provádět žádné zásadní aktivity. Přesto se na ochraně životního prostředí podílí alespoň tříděním odpadu.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

V roce 2018 nastoupilo do ÚJČ AV ČR 12 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 21 zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny se 3 zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno 159, z čehož 53 bylo financováno z grantových projektů, 106 z institucionálních zdrojů.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu v roce 2018:

vedoucí vědeckí pracovníci a vědeckí pracovníci	15	doktorandi	26	postdoktorandi	4
do 30 let	0	do 30 let	6	do 30 let	1
31–40 let	1	31–40 let	13	31–40 let	3
41–50 let	4	41–50 let	5	41–50 let	0
51–60 let	2	51–60 let	1	51–60 let	0
nad 60 let	8	nad 60 let	1	nad 60 let	0
vědeckí pracovníci	19	vědeckí asistenti	14	odborní pracovníci výzkumu a vývoje	32
do 30 let	0	do 30 let	0	do 30 let	4
31–40 let	5	31–40 let	9	31–40 let	7
41–50 let	9	41–50 let	5	41–50 let	6
51–60 let	1	51–60 let	0	51–60 let	8
nad 60 let	4	nad 60 let	0	nad 60 let	7

V roce 2018 probíhala jednání mezi Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i, a základní odborovou organizací (ZO) o personální politice ústavu, přičemž byly řešeny: otázka pracovního řádu, problematika vývoje mezd zaměstnanců ÚJČ, kritéria udělování odměn, stanovování výše osobního příplatku, problematika netermínovaných úvazků a možnost výkonu práce mimo pracoviště ÚJČ. Výbor odborové organizace (VZO) dále projednával a připomínkoval návrhy směrnic týkající se pracovního poměru, pracovní doby, dovolené, výplaty mezd a stravování zaměstnanců. ÚJČ, zastoupený ředitelem ÚJČ PhDr. Martinem Proškem, Ph.D., a ZO, zastoupená předsedou VZO Mgr. Michalem Hořejším, jednali o zamýšlené organizační změně v oddělení současné lexikologie a lexikografie.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- a) počet vydaných žádostí o informace: **0**
 - počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: **0**
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: **0**
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **žádné soudní řízení neprobíhalo**
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: **0**
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: **0**
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

razítko

podpis ředitele ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

Příloha 1: **Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu**

Akademicko-vědecké a vědecko-pedagogické tituly pracovníků ústavu

	akademicko-vědecké tituly		vědecko-pedagogické tituly	
	CSc./Ph.D.	DrSc./DSc.	docent	profesor
počet k 31. 12. 2018	58	1	4	1
z toho uděleno v roce 2018	7	0	0	0

Forma vědeckého vzdělávání

	absolventi v r. 2018	doktorandi k 31. 12. 2018	nově přijatí v r. 2018
doktorandi (studenti DSP)	6	25	4

Příloha 2: **Pedagogická činnost pracovníků ústavu**

	letní semestr 2017/2018			zimní semestr 2018/2019		
	přednášky	semináře	cvičení	přednášky	semináře	cvičení
počet semestrálních cyklů v bakalářských programech	32	8	8	12	13	4
počet semestrálních cyklů v magisterských programech	32	5	2	4	2	2

	letní semestr 2017/2018			zimní semestr 2018/2019		
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	Bc.	Mgr.	Ph.D.
celkový počet odpřednášených hodin na VŠ	797	253	119	1208	239	53
počet pracovníků ústavu působících na VŠ	16	13	10	17	11	9

Příloha 3: Projekty a granty

Grantová agentura ČR

Míšení žánrů, stylů a diskurzů v současné české veřejné komunikaci, řešitel za ÚJČ: doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc., spoluřešitel: prof. PhDr. Petr Mareš, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, doba řešení: 2018–2020

Staroslověnské dědictví v staré češtině, řešitelka: PhDr. Helena Karlíková, CSc., doba řešení: 2018–2020

Fonologie českých anglicismů, řešitel: PhDr. Aleš Bičan, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Odras života našich předků v mizejících slovech, řešitelka: PhDr. Stanislava Kloferová, CSc., doba řešení: 2016–2018

Orthographia Bohemica a náměšťská mluvnice (filologická analýza a kritické edice), řešitel: PhDr. Ondřej Koupil, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Příčiny vidové nepárovosti v češtině, řešitel: Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období (centrum excelence), řešitel: prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Centrum medievistických studií, Filozofický ústav AV ČR, spoluřešitelka za ÚJČ: PhDr. Alena Černá, Ph.D., 2. spoluřešitel: prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., Katolická teologická fakulta UK, doba řešení: 2012–2018

Ministerstvo kultury – program NAKI

Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi, řešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., spoluřešitel: doc. Ing. Luděk Müller, Ph.D., Fakulta aplikovaných věd ZČU, doba řešení: 2016–2019

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Projekt LINDAT/CLARIN – Výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie – rozšíření repozitáře a výpočetní kapacity, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., doba řešení: 2016–2019

Projekt LINDAT/CLARIN – Jazyková výzkumná infrastruktura v České republice, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., (do 30. 9. 2016), PhDr. Martin Prošek, Ph.D., (od 1. 10. 2016), doba řešení: 2016–2019

Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku, hlavní řešitel za ÚJČ: Dalibor Lehečka, spoluřešitel: Ing. Martin Klíma, Ph.D., Fakulta elektrotechnická ČVUT, doba řešení: 2016–2019

Technologická agentura ČR – program ÉTA

Publish and Flourish: Podpora publikační činnosti doktorandů a školitelů, řešitelka: Mgr. Alena Kašpárková, Ph.D., Vysoká škola báňská – TU Ostrava, spoluřešitelka za ÚJČ: Mgr. Kamila Etchegoyen Rosolová, Ph.D., doba řešení: 2018–2021

Příloha 4: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem

Slovo a slovesnost (<http://sas.ujc.cas.cz/>)

Slovo a slovesnost je impaktovaný vědecký časopis věnovaný otázkám teorie a kultury jazyka. Vychází od r. 1935, kdy byl založen jako orgán Pražského lingvistického kroužku. Přináší původní české i zahraniční práce zabývající se sémiotikou, sémantikou, gramatikou, pragmatikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, textovou lingvistikou, teorií překladu aj. Je jediným domácím časopisem, v němž vycházejí příspěvky s tematikou z obecné lingvistiky. Díky rozvíjení pražské funkcionalistické tradice patří dnes k nejvýznamnějším středoevropským lingvistickým a sémiotickým časopisům.

Slovo a slovesnost: Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Ved. red. Petr Kaderka. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 79, 2018, č. 1–4. 364 s. ISSN 0037-7031.

Naše řeč (<http://nase-rec.ujc.cas.cz/>)

Naše řeč je recenzovaný odborný časopis věnovaný češtině jako mateřskému jazyku. Byl založen v roce 1916, vychází pětkrát ročně. Přináší stati pojednávající o současné češtině, ale i zohledňující její vývoj, věnuje se otázkám českého pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, tématům stylistiky a textové lingvistiky; pozornost věnuje také spisovné češtině ve vztahu k ostatním jazykovým útvarům. V popředí je vhléd do otázek jazykové kultury češtiny i jazykové kultury obecně a zřetel k vývojové dynamice češtiny, k problémům úzu, normy a kodifikace. Časopis rozvíjí diskuse na aktuální jazykovědná témata.

Naše řeč. Ved. red. Martin Beneš. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 101, 2018, č. 1–5. 308 s. ISSN 0027-8203.

Korpus – gramatika – axiologie (<http://nlp.fi.muni.cz/kga/>)

Časopis *Korpus – gramatika – axiologie* (vydáváný ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové) je profilován jako vědecké lingvistické periodikum, jehož vznik byl motivován novou orientací části lingvistické obce na empirické a do značné míry objektivizované metody vědeckého výzkumu jazyka prostřednictvím rozsáhlé a žánrově pestré materiálové báze, již poskytují velké elektronické korpusy textů. Na rozdíl od tradičních českých lingvistických časopisů je časopis orientován výhradně na dvě oblasti výzkumu a teorie jazyka: na korpusový výzkum češtiny i jiných jazyků a na hodnocení jazykových prostředků a textů.

Korpus – gramatika – axiologie: Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka = Journal for corpus research and evaluation of language. Ved. red. František Štícha. Univerzita Hradec Králové: Hradec Králové, 2018, č. 17, 18. 84 s., 88 s. ISSN 1804-137X.

Acta onomastica (<http://www.ujc.cas.cz/casopisy/acta-onomastica/>)

Acta onomastica (1960–1982 Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, 1983–1992 Onomastický zpravodaj ČSAV, 1993–1994 Onomastický zpravodaj) je jediným onomastickým časopisem v České republice a je vysoce ceněný jak domácími, tak zahraničními vědci. Byl založen v r. 1960 V. Šmilauerem a J. Svobodou. Od samého počátku je toto periodikum recenzovaným odborným časopisem. Původně vycházelo pět čísel za rok, v současné době vychází jedenkrát ročně. Má rozsáhlou síť domácích přispěvatelů, publikují v něm i pracovníci nejazykovědných vědních oborů z České republiky, přispívají do něj rovněž zahraniční onomastikové. Původní stati, recenze a zprávy v něm otiskované se týkají všech oblastí výzkumu vlastních jmen.

Acta onomastica. Ved. red. Pavel Štěpán. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. LIX, 2018, 350 s., ISBN 978-80-88211-03-7; 978-80-88211-04-4. ISSN 1211-4413.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

OBSAH

Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2018 v organizaci Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i	28
Úvodní údaje	29
Zpráva nezávislého auditora	30
Rozvaha k 31. 12. 2018	34
Výkaz zisku a ztráty za období 1. 1. 2018 – 31. 12. 2018	36
Příloha v účetní závěrce sestavená k 31. 12. 2018	38

22HLAV
audit&consult

MSI Global Alliance
Independent Member Firm

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření účetní závěrky sestavené k 31.12.2018

v organizaci

Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.

Praha, 11. března 2019

ÚVODNÍ ÚDAJE

Subjekt, u něhož bylo provedeno ověření

Organizace: Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.

Adresa: Letenská 123/4, 118 51 Praha 1

IČ: 683 78 092

Předmět činnosti:

- vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné lingvistiky a didaktiky jazyků.

Příjemce zprávy

zřizovatel

Předmět ověřování

účetní závěrka sestavená k 31.12.2018 za účetní období 1.1.2018 – 31.12.2018

Termín provedení auditu

průběžný: 10.12.2018 – 19.12.2018

finální: 28.1.2019 – 11.3.2019

Ověření provedl a zprávu auditora zpracoval

22HLAV s.r.o.

Všebořická 82/2, Ústí nad Labem

oprávnění KAČR č. 277

člen mezinárodní asociace nezávislých profesionálních firem

MSI Global Alliance, Legal & Accounting Firms

odpovědný auditor: Ing. Kamila Neradová, oprávnění KAČR č. 2091

41

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

určena zřizovateli organizace Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i.

Zpráva o ověření účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky organizace Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. (dále také „Organizace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2018, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2018 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Organizaci jsou uvedeny v bodě I. přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka **podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. k 31.12.2018 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2018** v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Organizaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Jiné skutečnosti

Účetní závěrka k 31. prosinci 2017 byla ověřena jiným auditorem, který ve své zprávě ze dne 5. března 2018 vydal k této účetní závěrce výrok bez výhrad.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá [statutární orgán] Organizace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámit se s ostatními informacemi a posoudit, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti

41

(materiality), tedy zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Ostatní informace jsme do data naší zprávy neobdrželi, a proto se k nim nevyjadřujeme. Pokud po seznámení s nimi usoudíme, že obsahují významnou (materiální) nesprávnost, jsme povinni předat tuto informaci osobám pověřeným správou a řízením účetní jednotky.

Odpovědnost ředitele a dozorčí rady Organizace za účetní závěrku

Ředitel Organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je ředitel Organizace povinen posoudit, zda je Organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy ředitel plánuje zrušení Organizace nebo ukončení její činnosti, respektive kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v Organizaci odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol ředitelem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Organizace relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti ředitel Organizace uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Organizace nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na

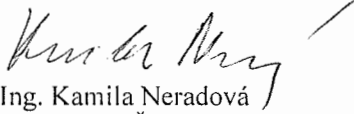

informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Organizace nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Organizace ztratí schopnost nepřetržitě trvat.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat ředitele a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

22HLAV s.r.o.
člen mezinárodní asociace nezávislých profesionálních firem
MSI Global Alliance, Legal & Accounting Firms
Všebořická 82/2, 400 01 Ústí nad Labem
oprávnění KAČR č. 277

Ing. Kamila Neradová
oprávnění KAČR č. 2091

V Praze, dne 11. března 2019

22HLAV
audit&consult

MSI Global Alliance
Independent Member Firm

Nedílnou součástí této zprávy jsou následující přílohy:

1. Rozvaha k 31.12.2018
2. Výkaz zisku a ztráty za období 1.1.2018 – 31.12.2018
3. Příloha v účetní závěrce za období 1.1.2018 – 31.12.2018

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2018
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2018	k 31.12.2018
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	10 621	4 866
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	8 456	8 769
A.I.2	2.Software	004	6 805	8 263
A.I.4	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	533	506
A.I.6	6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	1 118	
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	25 150	25 639
A.II.4	4.Hmotné movité věci a jejich soubory	014	11 540	13 188
A.II.7	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	13 616	12 451
A.II.9	9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	-5	
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-22 985	-29 541
A.IV.2	2.Oprávký k softwaru	030	-2 560	-6 743
A.IV.4	4.Oprávký k DDNM	032	-533	-506
A.IV.7	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-6 276	-9 842
A.IV.10	10.Oprávký k DDHM	038	-13 616	-12 451
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	38 468	55 552
B.I	I.Zásoby celkem	041		118
B.I.5	5.Výrobky	046		118
B.II	II.Pohledávky celkem	051	1 150	20 098
B.II.1	1.Odběratelé	052	94	12
B.II.4	4.Poskytnuté provozní zálohy	055	983	698
B.II.6	6.Pohledávky za zaměstnanci	057	45	0
B.II.11	11.Ostatní daně a poplatky	062		1
B.II.12	12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	063	-10	
B.II.17	17.Jiné pohledávky	068	38	0
B.II.18	18.Dohadné účty aktivní	069		19 387
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	36 952	34 701
B.III.1	1.Peněžní prostředky v pokladně	072	128	20
B.III.2	2.Ceniny	073	-4	
B.III.3	3.Peněžní prostředky na účtech	074	36 829	34 681
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	365	635
B.IV.1	1.Náklady příštích období	080	365	635
	AKTIVA CELKEM	082	49 089	60 418

Rozvaha

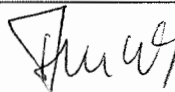
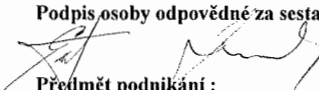
Sestaveno k 31.12.2018

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2018	k 31.12.2018
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	39 945	33 846
A.I	I.Jmění celkem	084	39 917	36 744
A.I.1	1.Vlastní jmění	085	10 621	4 866
A.I.2	2.Fondy	086	29 295	31 878
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem	088	28	-2 898
A.II.1	1.Účet výsledku hospodaření	089		-341
A.II.2	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	28	
A.II.3	3.Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	091		-2 557
B	B.Cizí zdroje celkem	092	9 144	26 572
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	9 144	26 243
B.III.1	1.Dodavatelé	104	1 151	884
B.III.3	3.Přijaté zálohy	106	6	52
B.III.4	4.Ostatní závazky	107		1
B.III.5	5.Zaměstnanci	108	4 180	3 203
B.III.6	6.Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	6	11
B.III.7	7.Závazky k institucím SZ a VZP	110	2 276	1 667
B.III.8	8.Daň z příjmů	111	-57	
B.III.9	9.Ostatní přímé daně	112	766	507
B.III.10	10.Daň z přidané hodnoty	113	25	38
B.III.12	12.Závazky ze vztahu k SR	115		19 447
B.III.17	17.Jiné závazky	120	95	73
B.III.22	22.Dohadné účty pasivní	125	697	361
B.IV	IV.Jiná pasiva celkem	127		328
B.IV.1	1.Výdaje příštích období	128	107	182
B.IV.2	2.Výnosy příštích období	129	-107	146
	PASIVA CELKEM	130	49 089	60 418

<p>Razítko :</p> <p>ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i. Letenská 4, 118 51 Praha 1 ⑤</p>	<p>Odpovědná osoba (statutární zástupce) :</p> <p>PhDr. M. Prošek Ph.D.</p> <p>Podpis odpovědné osoby :</p> <p>Právní forma účetní jednotky :</p>	<p>Osoba odpovědná za sestavení :</p> <p>Ing. V. Ježdík, M. Šafrová</p> <p>Podpis osoby odpovědné za sestavení :</p> <p>Předmět podnikání :</p> <p>Okamžik sestavení : 01.03.2019</p>
--	---	--

Výkaz zisku a ztráty VVI - celkové součty

IČO
68378092

Od 01.01.2018 do 31.12.2018
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Činnost			
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná	Celkem
A	A. Náklady					
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	13 299		231	13 530
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	3 886		8	3 894
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	365		2	367
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	1 039		4	1 042
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	18			18
A.I.6	6. Ostatní služby	008	7 991		217	8 209
A.III	III. Osobní náklady	013	64 568		659	65 227
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	47 495		485	47 980
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	15 329		164	15 493
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	1 744		9	1 754
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	4			4
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	4			4
A.V	V. Ostatní náklady	021	617			617
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost.pokuty a penále	022	1			1
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	17			17
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	598			598
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	1 014			1 014
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	1 014			1 014
	Náklady celkem	039	79 502		890	80 392

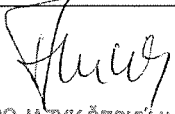
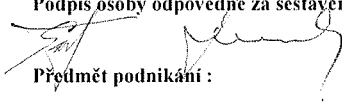
Výkaz zisku a ztráty VVI - celkové součty

IČO 68378092

Od 01.01.2018 do 31.12.2018
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Činnost			Celkem
Číslo	Název		Hlavní	Další	Jiná	
B	B. Výnosy					
B.I	I. Provozní dotace	041	76 618			76 618
B.I.1	1. Provozní dotace	042	76 618			76 618
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	852		893	1 745
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	1 665			1 665
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051	8			8
B.IV.8	8. Kurzové zisky	052	3			3
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	992			992
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	662			662
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055	23			23
B.V.11	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehm. a hm. majetku	056	23			23
	Výnosy celkem	061	79 158		893	80 051
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	-345		3	-341
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	-345		3	-341

Razítko : ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i. Letenská 4, 118 51 Praha 1 ⑤	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : PhDr. M. Prošek Ph.D. Podpis odpovědné osoby : Právní forma účetní jednotky :	Osoba odpovědná za sestavení : M. Šafrová, Ing. V. Ježdík Podpis osoby odpovědné za sestavení : Předmět podnikání : Okamžik sestavení : 01.03.2019
--	--	---

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., IČ: 68378092, Letenská 4, 118 51 Praha 1
Příloha v účetní závěrce sestavená k 31. 12. 2018

PŘÍLOHA V ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

sestavená k 31. 12. 2018

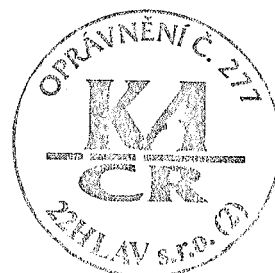
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Letenská 4, 118 51 Praha 1, IČ: 68378092

Obsah

I. Základní údaje.....	3
II. Obecné účetní zásady	4
II.1. Dlouhodobý majetek	4
II.2. Zásoby	5
II.3. Pohledávky	5
II.4. Cizoměnové transakce.....	5
II.5. Časové rozlišení	5
II.6. Přijaté dotace	6
II.7. Vlastní jmění.....	6
II.8. Daň z příjmů.....	6
III. Doplnující údaje k výkazům.....	7
III.1. Dlouhodobý majetek	7
III.2. Osobní náklady	7
III.3. Odměna přijatá statutárním auditorem.....	7
III.4. Přijaté dotace a dary	8
III.5. Opravy účtování.....	8
III.6. Výsledek hospodaření a daň z příjmu.....	8
III.7. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky	8

I. Základní údaje

Účetní období: 1. 1. 2018 – 31. 12. 2018

Název: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. (dále jen „ÚJČ“)

Sídlo organizace: Letenská 4, 118 51 Praha 1

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

Statutární zástupce: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

Datum vzniku: 1. 1. 2007

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu, IČ 60165171, která má sídlo Národní 1009/3, 117 20 Praha 1

Účel: Účelem ÚJČ je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti českého jazyka a jazykového vzdělávání, přispívat k využití výsledků výzkumu a zajišťovat infrastrukturu výzkumu včetně specializované výuky jazyků.

Hlavní činnost: Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné lingvistiky a didaktiky jazyků. Svou činností ÚJČ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje služby jazykové poradny a ústavní knihovny. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně jazykové přípravy pracovníků Akademie věd České republiky v českém jazyce i cizích jazycích, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Jiná činnost: Předmětem jiné činnosti ÚJČ je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo Akademii věd České republiky v rozsahu volné kapacity jazykových kurzů. Podmínky jiné činnosti určují příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích.

Celkový rozsah jiné činnosti nepřesahuje 20 % pracovní kapacity ÚJČ.

V roce 2018 nedošlo ke změnám a dodatkům v rejstříku v. v. i.

II. Obecné účetní zásady

Účetnictví je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a podle vyhlášky MF ČR č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání. Dále se ÚJČ řídí zákonem č. 341/2005 Sb., o v. v. i., zákonem č. 420/2005 Sb., zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Účtový rozvrh je sestavený dle směrné účetní osnovy upravené dle pokynů zřizovatele. Dále je v účetnictví zohledněn zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a vyhl. č. 416/2004 Sb., kterou se tento zákon provádí.

Účetní záznamy jsou zpracovávány informačním systémem iFIS.

Účetní záznamy jsou uloženy v archivu ÚJČ.

V roce 2018 došlo ke změně účtování nároku projektových dotací od GA ČR, TA ČR a MŠMT. Poskytnutá dotace se účtuje zálohově, nárok na dotaci ve výši uznaných nákladů projektu se účtuje přes dohadné položky aktivní. Výše uznaných nákladů projektu a zálohová dotace budou vypořádány v následujícím účetním období po schválení dílčí nebo závěrečné zprávy poskytovatelem. Z tohoto důvodu došlo k navýšení částek vykazovaných na řádcích B.II.18 – Dohadné účty aktivní v aktivech a B.III.12 – Závazky ve vztahu k SR v pasivech.

II.1. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek se oceňuje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související. Náklady na technické zhodnocení dlouhodobého majetku zvyšují jeho pořizovací cenu. Dlouhodobý majetek je odpisován do nákladů na základě předpokládané doby životnosti příslušného majetku. Při pořízení dlouhodobého majetku a technického zhodnocení, pokud jsou částečně nebo zcela pořízeny z přijaté dotace, se vlastní jmění zvýší o částku ve výši přijaté dotace. Při odpisování tohoto majetku se postupuje podle § 35 odst. 9 vyhl. č. 504/2002 Sb.

Organizace eviduje v dlouhodobém hmotném majetku hmotný majetek s dobou použitelnosti vyšší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 40 000 Kč, účtuje o něm na účtech dlouhodobého majetku a vykazuje ho v rozvaze.

Drobný hmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 3 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován na podrozvahových účtech 990x. Ve výjimečných případech eviduje účetní jednotka v podrozvahové evidenci drobný majetek s nižší pořizovací cenou (např. elektrické ruční nářadí, elektrické přístroje, u kterých je povinně prováděna revize, mobilní telefony, iPody apod.)

Organizace eviduje v dlouhodobém nehmotném majetku nehmotný majetek s dobou použitelnosti vyšší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 60 000 Kč.

Drobný nehmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 3 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován na podrozvahovém účtu 9902.

Úroky nejsou součástí pořizovací ceny dlouhodobého majetku.

II.2. Zásoby

Organizace eviduje v zásobách výrobky – publikace, které prodává. Povinné výtisky a autorské výtisky jsou zdarma. Některé publikace jsou zasilány zahraničním i tuzemským odběratelům výměnou za jiné publikace. O výrobcích účtuje způsobem B.

II.3. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Organizace běžně netvoří opravné položky. O případné tvorbě opravné položky může rozhodnout ředitel organizace.

II.4. Cizoměnové transakce

Majetek, závazky a pohledávky pořízené v cizí měně se oceňují v českých korunách v kurzu platném ke dni jejich vzniku (vyhlášeným ČNB k předchozímu pracovnímu dni).

II.5. Časové rozlišení

Organizace účtuje o nákladech příštích období. Prostřednictvím nákladů příštích období časově rozlišuje náklady, které souvisí s dalšími obdobími. Organizace nerozlišuje náklady, které se každoročně opakují.

Organizace účtuje také o výnosech příštích období, a to v případě již přijatých, ale zatím nepoužitých dotací.

V minulých účetních obdobích nebylo prováděno časové rozlišení výnosů z jazykových kurzů, které probíhají ve dvou semestrech, a to od září do ledna a od února do června, od roku 2018 se tyto výnosy časově rozlišují.

II.6. Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou prostředky poskytnuté z veřejných zdrojů.

O těchto prostředcích účtuje organizace při přijetí dotace, která nepodléhá finančnímu vypořádání, na závazkových účtech skupiny 34x, popřípadě rovnou ve výnosech na účtu 691 – Dotace. V případě, že není celá přijatá částka dotace do konce roku utracena, je zbylá částka vykázána jako závazek na účtu skupiny 34 – Závazky vůči státnímu rozpočtu. V případě, že je utraceno v rámci dotovaného projektu více, než bylo zatím v rámci dotace přijato, účtuje organizace na vrub účtu skupiny 385 – Příjmy příštích období ve prospěch účtu 691 – Dotace, tak aby výsledek hospodaření z dotace byl vždy nulový.

Přijaté dotace, které podléhají finančnímu vypořádání, se účtují zálohově, nárok na dotaci ve výši uznaných nákladů projektu se účtuje přes dohadné položky aktivní. Výše uznaných nákladů projektu a zálohová dotace budou vypořádány v následujícím účetním období po schválení dílčí nebo závěrečné zprávy poskytovatelem.

II.7. Vlastní jmění

Oproti roku 2017 organizace zavedla analytické účty k účtu 901 – Vlastní jmění, aby bylo zřejmé, z jakých zdrojů je dlouhodobý majetek financován. Na účtu 9010 je zachycena zůstatková cena dlouhodobého majetku financovaná z vlastních zdrojů a na účtu 9011 je zachycena zůstatková cena dlouhodobého majetku financovaná z dotace. K 31. 12. 2017 byl zůstatek účtu 901 ve výši 10 621 tis. Kč, k 31. 12. 2018 byl zůstatek účtu 901x ve výši 4 866 tis. Kč. V r. 2018 byla provedena oprava minulých let, tak aby hodnota analytických účtů vlastního jmění odpovídala skutečnosti.

Rezervní fond k 31. 12. 2018 vykazuje zůstatek ve výši 12 810 tis. Kč a zůstatek fondu reprodukce majetku ve výši 18 668 tis. Kč.

II.8. Daň z příjmů

Organizace je veřejně prospěšným poplatníkem v souladu s §17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP).

Organizace uplatňuje osvobození darů podle §19b odst. 2 b) ZDP vždy, když je to možné.

II. Doplnující údaje k výkazům

III.1. Dlouhodobý majetek

Přehled dlouhodobého majetku je uveden v příloze č. 1.

Na základě inventarizace došlo k vyřazení plně odepsaného drobného DHM ve výši 497 tis. Kč.

Nejvýznamnějším přírůstkem na účtu 042 je pořízení

- OKbase – licence 511 tis. Kč
- Server SUPERMICRO 394 tis. Kč
- Centrální záložní zdroj 382 tis. Kč

Fond dlouhodobého majetku (účet 901x) k 31. 12. 2018 činí 4 866 tis. Kč.

III.2. Osobní náklady

K 31. 12. 2018 bylo v ÚJČ zaměstnáno 137 osob; v roce 2018 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 112,63 osob.

Počet členů: dozorčí rada	5
rada pracoviště	15
ředitel	1
Mzdové náklady celkem:	47 980 tis. Kč
Zákonné sociální náklady:	1 754 tis. Kč
Zákonné pojištění:	15 493 tis. Kč
Osobní náklady celkem	65 227 tis. Kč
Z toho odměny dozorčí radě, radě pracoviště:	291 tis. Kč

Závazky ze sociálního pojištění ve výši 1 155 438 Kč a závazky ze zdravotního pojištění ve výši 511 129 Kč splatné po 31. 12. 2018 byly uhrazeny dne 7. 1. 2019.

Členům orgánů v roce 2018 nebyly poskytnuty žádné funkční požitky, nebyly jim poskytnuty ani žádné půjčky, úvěry, záruky či jiná plnění.

Členové orgánů nemají žádnou účast v osobách, s nimiž organizace v roce 2018 uzavřela smluvní vztahy.

III.3. Odměna přijatá auditorem

V daném účetním období firma 22HLAV, s. r. o., obdržela odměnu ve výši 30 250 Kč za audit účetnictví od 1. 1. do 31. 10. 2018. Firma Audico, s. r. o., obdržela za ověření účetní závěrky k 31. 12. 2017 odměnu ve výši 66 550 Kč.

III.4. Přijaté dotace

V roce 2018 obdržel ÚJČ provozní dotaci od zřizovatele ve výši 59 861 tis. Kč a investiční dotaci ve výši 2 078 tis. Kč. Na výzkum a vývoj dále ÚJČ přijal provozní dotace od jiných subjektů ve výši 16 757 tis. Kč; z toho 7 365 tis. Kč od Grantové agentury ČR, 488 tis. Kč od Technologické agentury ČR a 8 904 tis. Kč od ostatních resortů.

V roce 2018 nebyly přijaty ani poskytnuty žádné dary.

III.5. Opravy účtování

V roce 2018 byly provedeny opravy účtování minulých let (zejména dlouhodobého majetku), které byly z důvodu jejich významnosti a zachování zásady věrného zobrazení předmětu účetnictví v účetní závěrce vykázány přímo ve vlastním kapitálu na účtu 932 – Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta.

Celková částka oprav činí 2 557 tis. Kč.

III.6. Výsledek hospodaření a daň z příjmu

Za rok 2018 organizace vykazuje ztrátu ve výši 341 118,40 Kč. Ztráta bude kryta z rezervního fondu stejně jako zůstatek účtu 9321, na který byly účtovány opravy minulých let.

Základ daně byl zaokrouhlen a snížen na 0 Kč uplatněním snížení základu daně v souladu s §20 odst. 7 ZDP.

III.7. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události.

V Praze dne 01.03. 2019

Sestavila: Martina Šafrová, hlavní účetní

Statutární orgán: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

Příloha č. 1 – Rozpis dlouhodobého majetku

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v.v.i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

®

Příloha č. 1 Dlouhodobý majetek	Pořizovací cena				Snížení hodnoty				Čistá (zůstatková) hodnota			
	Počáteční zůstatek	Přírůstky	Úbytky	Konečný zůstatek	Oprávký k 1.1.	Opravné položky k 1.1.	Odpisy	Tvorba a čerpání opravných položek	Oprávký k 31.12.	Opravné položky k 31.12.	Počáteční zůstatek	Konečný zůstatek
Software	6 804 774,64	1 586 707,30	128 552,00	8 262 929,94	2 559 621,09	0,00	4 183 182,55	0,00	6 742 803,64	0,00	4 245 153,55	1 520 126,30
Ostatní nehmotný	533 359,92	0,00	27 584,20	505 775,72	533 359,92	0,00	-27 584,20	0,00	505 775,72	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté zálohy na nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedokončený nehmotný majetek	1 117 999,00	0,00	1 117 999,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 117 999,00	0,00
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	8 456 133,56	1 586 707,30	1 274 135,20	8 768 705,66	3 092 981,01	0,00	4 155 598,35	0,00	7 248 579,36	0,00	5 363 152,55	1 520 126,30
Pozemky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stavby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stroje a zařízení	10 854 972,64	2 253 342,00	689 554,20	12 418 760,44	6 276 431,43	0,00	3 444 690,29	0,00	9 721 121,72	0,00	4 578 541,21	2 697 638,72
Dopravní prostředky	519 600,00	603 582,00	519 600,00	603 582,00	0,00	0,00	120 716,00	0,00	120 716,00	0,00	519 600,00	482 866,00
Inventář	165 360,00	0,00	0,00	165 360,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	165 360,00	165 360,00
Ostatní věci movité	13 615 932,72	69 130,68	1 234 113,30	12 450 950,10	13 615 932,72	0,00	-1 164 982,62	0,00	12 450 950,10	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté zálohy na hmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedokončený hmotný majetek	5 389,00	0,00	5 389,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 389,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	25 161 254,36	2 926 054,68	2 448 656,50	25 638 652,54	19 892 364,15	0,00	2 400 423,67	0,00	22 292 787,82	0,00	5 268 890,21	3 345 864,72
DLOUHODOBÝ MAJETEK CELKEM	33 617 387,92	4 512 761,98	3 722 791,70	34 407 358,20	22 985 345,16	0,00	6 556 022,02	0,00	29 541 367,18	0,00	10 632 042,76	4 865 991,02

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 4/123, 118 51 Praha 1
IČO: 68378092
<http://www.ujc.cas.cz>